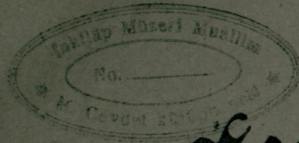

۲۲ اگستوس ۱۹۱۸

صافی : ۵۸

اوجنی جلد

یکی مخصوصه

رومی قاورایور و بدیی هیجانلرک آک بوکسکی یارایور .

انسانک آهنگه داترمشاده مشاهده ایله قازاندنی وقوف کیت کیده عاده حواسیزه متعلق احتیاسلردن تجرد ایدرک مستقل برحاله کئشدر .

بو آهنگ ، یاخود ینه اصل دوغرو تعبییری قولالام ، پورتم حقدنه کی وقوف ، دماغک مسافه وزمانداثر احتیاجلری غاملاپان دیگر براحتیاجدر . شیئی حقیقی منافقه ایدیله بیلر ، چونکه رتم ، تجرید طریقله اولسبیلر ، محولی اولدنی حادثاندر آیرلاماز و عینی زمانه حساسیتیز حادثانه کندی خصوصی آشکائی اطلاع ایتدیر . نشته ویا حزنلر سزلی لایید و غیر حساس اولان طبیعته اعاره آیلر پورز ؛ حتی آهنگدار اولمایان حادثه بیلر آهنگ و رتم علاوه ایدیلور . ققط رتک ، مسافه وزمان کی ، دماغلر قبل التجربه بر شکلی اولوب اولماسی حائز اعمت دکلدور ؛ عینی زمانده ودها زیاده مسافه وزمان دروندنک انتظام و تناسب ، بنه علیه بالعموم صنعتلرده مشترک ماده اولادر ؛ خطلرک ، شکلرک ، رنگلرک حرکتک وسسلرک آک آبی انتظامی وجوده کئیرور . هانس دوپلوی «رتم کاشاک ابتدائنده موجودی دیور . بوجله ، بوتون عددلرک حال حرکتده اولسور و جندنر آیریلدنی و عوالک «مقدس عده» لرک آهنگی اوزره حرکت ایتدیک آسانسه مستند اولان فیثاغور نظریه سبله علاقه داردر .

صنعتکار ، الهام کلنجه ، کاشائی غاملاپان بو آهنگی آتی طرزده حس ایدر و بوسورته نامتاهنگ مرئی تنائی بالذات ابداع آیلر . ققط مبدع هیجانک موجدی یالکیز ذکا دکلدر . ده درین برمشادن کئکددر . بو هیجان ، انفسی اولقی اعتبارله ، بوتون صنعتکارلرده متجابدر و صنعتکار یالکیز آهنگ و رتم اعتبارله خارجی شکلزنده کوزه چارپان اولندن دولای یکدیگریندن آیرایلر . رتک انطباق ایدیه بیلر چی کینئر یاسانه ، یاخود زمان داخلنه موجوددر و انسان ، تنالری یاراقی ایچون بعضاً اولری ، و بعضاً دیگرلری قولالایر . دیکلکک صنعتده وحدت ، زمان و مسافه دکل ، آنجق قولالانجی تنالر ایچون اولری بر چرچیره اولراق قولاییدن صنعتکارک کندیستندهدر . اثری ، هاند شکل صنعته منسوب اولورسه اولسون انتظام و تناسبی آهنگدن آیلر ، چونکه اولسون هیچ برصنعت حصول بولماز .

موسیقای رتم ایله تقص قاپ و تنفس کی عضوی رتم آره سنده بو یوک برمشات وارددر . حتی برنجینک ایکسیدین منبع اولدیفنه عاده ایشانیق لازم کایر . لزومندن فضله یورولدیغیز زمان اترق هیچ بر نی یایما یاقی قادر طاقنیز دوشدیکیز چوق دفعه اولدیر . بوکا باشلیجه سبب ، معناد اوزره صرف ایتدیکیز فوئدن دها یوکلرک برقوق صرف ایتمکلیکیز و بوسورته وجوده کی موزانه قوراک بردن بره یوزولسیدر . ققط بر مدت توقف و استراحتی تعاف وجود تکرار لازم کان قونلری طوبلار ودها جانلی

دها چویک بر فعالیت ایله ایلری به آتیلر . آره ده کی ، رتم ایچنده بر رتم شکل ایدن بو مناویه ، موسیقی و شعرده اولدنی قادر عضلی حرکتلرده موجوددر . دهامی وارز هر هانکی بر حرکت اجرا ایتدیکیز وقت اولی آز چوق شعورلی دیکو متمم حرکتلر ایله تعقیب ایتک ایتسز . بو ، عاده ، جهد اساسینک بر محصری ، برطنبیدر و بر درجه قوت و یرمک ایستدیکیز حرکتلرک بو سورته حقیقی بر آهنگ دورسی تولید ایتسی بک ناکددر . ریمی ایتیثیت اولونش بریسته ده قونلی نغمه لر دایما خفیف ، انجه نغمه لر دن صورکه کایر . کورونوشده صرف بر آکلنجه عداپلین بوکیثت آک اساسی نغمه ی بوتون قوتیه ییشقیرتیق ایچون آلزیدر . ذکره طالش آتآن بر چوچوغلک قوت آلتی ایچون قونلی بر قاچ دفعه صالاروب طالش اولندن صورکه فیرلانیسه عینی مسئلهدر .

اولدیفه قوت صرف ایدیلی لازم کان حرکتلر تصل بردن بره قاورانامایورسه اولری آن واحدهه توقف ایتکده عینی صورته قابل دکلدور . هر بو یوک حرکتی اونک بر طلقی ککننده اولان اوفاق بر حرکتک تعقیب ایتدیک آز چوق قطنی بر قانوند . دمیچینک قیزارمش بر دیم اوستنه ایتدیردر . هر ضریبی اورسک اوستنده دیکر کوجوک ضریبلر تعقیب ایدر . دیکلکه رتم فیزیولوژیک براحتیاجدر . دیکر جهندن هر حرکت برحظدر ؛ ققط استیزام ایتدیک عضلی فعالیت بالعکس زنجایدر . شدیدالان هر حرکت ، عضویت اوزرینه تأثیر اجرا ایدر و جولان دی تسریم ایله جهازدوران و جهاز تنفسینک ریمی برمدت تبدیلی ایله من اولور . حاجبکه استراحت آشناسنده آکثریتله جهاز تنفسینک ریمی قلب ریمی ایله « ۱ الی ۴ » نسیبنددر .

مختلف عضوی ریتلر دایما بزم اراده من خارجده امتراج ایتکده ونه قادر اوزافلاشدیرسه ینه ساده ، منظم بر رتم داخلنده طوبلانغه مبالدر . عضوی ریتلرک بوسورته برلکه قائلی بزه ، نه زمان ممکن اولورسه ، آهنگدار قائلتی غیر منظم فعالیت ترجیح ایتدیریور . ایشته انسان آنق قوت صرف ایتک قانونه تبعینه «عضلی فعالیت» ی حد اعظمیستنده استعمال ایچون مساوی فاصللی مدترلرله مساوی حرکتلر اجرا سنهايدر . نارالیه نغم آتآن یخچینک ، کورلکچکن قایقچینک حرکتلری هب رتم داخلنددر .

پک چوق عمللرک کوردکاری ایشه اویغون برشرق طوبلوراراق او صورته چاییشدیری مایلیدر . موسیقی به کلنجه ، قونلی آلات موسیقیدن مرکب اولان بر عسکرک باندوسی چالیتیرکن بلا اختیار حرکت ایتک احتیاج هرکند حاصل اولور . حرب موسیقینک احمیتی بو نقطهده محتاج ایضاح دکلدور . یورولرک ، ترمایه بیلرک چلغین فیرلادی قایبندره مسرت ، حدث ، شجاعت حشرینی ایتدیردر . موسیقار رتک فیزیولوژیک تأثیرندن و قیتمه لمیاده استفاده اولونغندی . «هالهر» فیزیولوژیستده آسکی

محرلردن آلتش بعض حادثه لر دن بحث ایدییور ، مثلا اون دینجی عصرده «تیقو لادومله نی» برمازشاک اصلا قان آلدیرمه تحمل ایدمده بیککی ، کندیستنده مدهنش عصی حاللر ظهوره کلدیککی ، ققط برکون عملیات آشناسنده یاننده بر تامبور چالیندنی زمان هیچ براضطراب دوریندن بوکا تحمل کوستره بیلر چکی کشف ایتسی اوزرینه بدما هب او صورته قان ایدرلیدنی ، حتی بوتدن برنوع ذوق بیلر حسن آیلدیککی ذکر ایتسدر . غالباً «ده قافیه» نلک «عده ریمی سور» دینجی ده عینی ملاحظه ی میندر .

رتک یسقیو لوزیک تأثیراتی فیزیولوژیک تأثیراتندن ده آزههد دکلدور . رتم عینی زمانده دماغده بر احتیاجدر . آهنگیز برشیری ، یوزوق بر ریمدن دیکیمکه تحمل ایدمه یز . بوتقنده اوزون ، فنی تفصیلات و یرله بیلر سده مقاله نک هجی مساعد بولونمادی جهله بزم ایچون شریذیک آک مهم نقطه کلایر شمرده رتم مسئلهنه کیریشک دها دوغرو اولانجی قناعتدیم :

شاعر ، فکری بذله معیندار ، ییلاستیک برشکل ایله اورتر . ایشته بوسیدین بوتون بو یوک نامتارده شاعردر . جمله ده کی کله رک آغاب و انتظامیه تعدت ایدن آهنگدار امتراجلردن سامه ویا قاره اوزرینه منالک ، حریان فکرک تولید ایتدیک هیجانی غاملاپان دیکر بر هیجان حصوله کلایر و بو ایکچ هیجان برنجی بر غریب برصورتده تقویه ایدر . او درجه به قادرکه ظرف اکثراً قیمت اعتبارله مطروفه تقدیر آیلر . مثلا دیکرک ، دینک بعض مصرعاری یعقوبک ، خالدضامک برنثر جعفری ، یالکیز ، مدالره افاده ایتدیکری ایشاک آهنگدار تناسی سایه سنده خیالی «image» کندیلکندن میاده چیقاریر و بر نابوی مکمل صورتده چییر ، چالاندیرر . بوجعفری هیجانده کی عطلی وجوده کتیرنی ، کله رک معنایزندن زیاده ، انتظام و تناسب قانونلرینه تبعاً اثره بر «آهنگ وحدتی» ورن بو تعریفی قایلیرر موسیقیتیدر [*] .

پک چوق شاعرلرده مفهوم داخلنده کی جمله رلک مطروفی دوامل برصورتده تحول ایتدیک آکثریتله نظر دفعه آلان یوقدر . بو نحوکل سبی ، یالکیز موسیقینک استانه ایکسیرین یازانلر ایچون «کلامک ایکی طریقه ی اولسیدر : بر طرفدن منظومه نلک حاوی اولدنی فکرلی دماغه انتقال ایتدیرر ، دیکر جهندن ممکن اولدنی قادر موسیقینی سامعه ی احساس آیلر . بر لحاصه بو ایکچ نقطه نظر دن شکسیر پک زیاده زکیندیر و ایشته اثرلرینک هر هانکی برلسانه ترجمه ی حالنده عاده قوی ، قانادی فوئتش ، و پارچالاش بر حاله کلسیه بوتدن نشئت ایتکدهدر . مقصر علری موسیقیتدن محروم ایتک ، آنجق روحک یتشه بیلر چکی

[*] 1 musicality مفصانه قولالاند . مفرط صرف طرفدارلری لاسالخطای دیه کورومریمینلار ؛ لزومی تقدیرندهر . بیلرک ایشتن خطاک ، تیجه سندن بر فائده ملحوظ ایسه معرم تشکیل اغز اعفادندیم .

مجهول عالمہ اولری یوکلن قادادری کسمک دکلدہ ندر ؟

فقط صرف موسیقیناس برشاعرہ کلنبہ ایستہ اتری فضلہ خیالہر ، رنگارہ یوسون ، ایستہ معانی مان مان اعال ایدہجک ، بعضا یوسونون سیلہجک قادر ایلری یہ وارسمین ، دہا نہ قادر یوسکک ، نہ قادر ائیدر ! موسیقینک قوتی و یکیلکی شمرہ حاوی اولایبلہجکی اُک درین فکرلردن زیادہ حق حیات وریر : چونکہ قلب اُک هیجانلی بر حصولیدر .

نهایت ، منظوم ، لیریک ، تماشادہ هیجانلی اظهار ایچون برلشن موسیقی شعر آریلاز بر کل تشکیل ایدر ، فقط بولک داخلده ایکی عنصردن بری دیکریک ضرریتہ ، یاخودکارینہ دانما دیکشیر ، دورور ، مثلاًخالدضیا بیک اوزون و صوبولہ زلمندہ شوبہنک نوقورنلری کی آغیر بر موسیقی محسوسدر . شہسہز اسلوب یک آهنگکادردر . فقط بولک رنگ و ضیایہ قارشی فضلہ فائضی دیکرینک ضرریتہ اولوب اولاد یقئدہ شہسہلم .

هیجانلی اُک یوکسکی - انسانده اُک محشم ، اُک سہوی نہ وارسہ اونی - اظهار ایچون موسیقی ہر شئیہ تقدم ایدر ، ہر شئیہک ، یوتون صنعتارک فونئددر . لسان ، تاشانک یوبیکی شکلندہ اُسکی شکلندہ اولدینی کی مقابلہ ہم عا کہیہ ، ہمہ سامعہیہ ، سامعہک موسیقیہ اولان احتیاجہ خطاب ائیک مجبوریتندہ دکلددر . تأثر و تحساری تصور ائیک ، اولنری اوزون اوزون ایضاحہ قافیہشقی لؤمئندن خلاص اولشدر ؛ چونکہ بو وظیفہ سی ایفا ایچون موسیقی آرتق اُک بلیغ بر لسان حسی حالہ کش ، یانندہ حاضردر .

لیریک درامدہ لسان ایلہ موسیقی آرمستندہ موجود اولان بوسیقی رابطہ یی و اغنیر شوسورتلہ آکلاتیور : «استغبالک اثر مستندہ موسیقی شہیدکی اوپہ ازلدن دہا باشقہ بر موقع احراز ایدہجکدر . یوتون عظمیٰ نردہ اولسی لازم ایستہ ائیک اوزادہ یوتون وسیتلہ انکشافہ اوغرا ایچق ، فقط بالکس تاشا لسانی نردہ دہا مہم و دہا اُزم کورونورسہ ، موسیقی دہا واکابیتہ مجبور قلاججقدر . او حالده موسیقی ، کنڈینی یوسونون صومفہ مجبور اولقسنزین لسانک یوتون ایستکلرینہ قارشی ناخوسوس برصورتندہ اُکیلہ بیلہجکدیکدر . بصورتلہ سوزہ اوکندہ کی ساحہ ی سریت بیرافقلہ برابر کنڈینی دہا اوکافقی برماون اولندن آریلا یقئددر .

دیکر بر پردہدہ شوسوزلری سولہ یور : «موسیقی یالکزر حساری و تأثرلی افادہ ایدر . فونوشولان لسان ، ہر نہ قادر ایلک زمانندہ یالکزر تبلیغ واسطہ سی اولدقلہ برابر ، یاواش یاواش او حالہ کش و آرتق باشقہ وظیفہ سی قاناشددر ؛ اولدن متعین هیجان و تأثرہ کلنبہ ، بعدما یوہیجان و تأثری دیکر صنعتارلہ قیاسی غیر قابل برصورتندہ ائیک موسیقی

افادہ ایدہ بیلہجکدر . - دیکر جہندن موسیقی لسانک نک باشقہ یاہامایانچی برشی وارسہ اودہ تأثر و تحسک سببی ، تأثر و تحسسی آتیق برطرز دہا ایضاح ایدہجک سببی کوسترہ بیلکدر . - دیکلکہ موسیقی لسانی مالک اولدینی احساس قوتنہ قارشی برستمہ محتاجدر . اولہ برستمہ کہ ہر تحس و تأثر ، شخصی و خصوصی اولارق نملری احتوا ایدیوسورہ اولنرک ہستی و وضوح ایلہ تسبیحہ «caractéris» ائیک اقتداریتہ مالک اولسون ؛ بو اقتداری ائیک تکل لسانی ایلہ اتفاق ایدہرک اُلدہ ایدہ بیلیر و تکل لسانندہ دوغورون دوغرویہ حسیاتہ کیدن برافادہ شکلک لزوی تظاہر ایستیک برزماندہ بو اتحادہ قطعی بر احتیاج وازددر . موسیقینک لسان ایلہ اولایق بر ایدہجکدہ ، و اغنیرک تعبیریتہ کورہ ، « آتیق ہر ایکسکندہ امتزاج ایدہجکری بر ساحہدہ برلملری ایلہ قابلہر . - بو اتحادہ ساحہ سی ، یئہ و اغنیرک بر رفیقہ یازدینی مکتوبدہ دیدیکی کی ، ریم احضار ائیکدہدر . او حالہ اُک بولک روی ریم اونیاور دیکدر .

...

بو نقطہ یہ کلدکن ورتیک اُھمیتی یوتون مناسبہ آکلاشیلقدن صوکرہ اونمز برائش صنعت اولامایانچی کنڈیکلکندن میدانہ چیقمقدہدر . خطوط ، اشکال اُلان ہبسی رتہ مالکددر . ایجہ ، ظریف ، درین معبدک خطلرینہ دفت ایدیکز : اولنردہ اولدیر ، یکدیکریلہ ایلہ امتزاج اغش بر آھنک کورہجکسکرکہ روحکزہ ہیجانلرک اُک اصانی ویرمہ سی قابل دکلددر . ایستہ صنعت آتیق اوزادہ ، خطلرک او آھنک و امتزاجندہدر . برکھ ایلہ رتہ داخلندہدر . بو یولہ اولقدن صوکرہ موسیقی ایلہ اُک یقئندن علاقہ سی اولان شمرندہ مسئلہ یوسونون اُھمیت کسب ایدر . بر شمر آتیق رتلی اوقی شرطیلہ موجوددر . عکسی تقدیردہ بیانی بر اثردر . فقط شمرندہ کی رتک ہر شاعرہ ، حتی شاعرک مختلف زمانلردہ کی تحسارینی کوسترہ ہر شمرینہ کورہ دیکشمی ، دائما یکی ، اوریشال اولسی لازمدر . حالیکہ عروض وزنی بو خصوصدہ قصیردر ، عاجزدر ، زوالیدر . عروض رتلی ہر وزنہ اولدن ادخال ایدیلشدر . شاعر اوریہ روحندن ہیچ بر بستہ قویلازم ، چونکہ بستہ حاضردر ، یالکزر کفقی بکلور . ہجہ وزنی - ساکن و حرکہ لک معین نقطہ لردہ مرکز ایشدریسی کی دوغوشدن بر فلاکنہ معروض قالمستندہ ولای ابدی رتلی قبول ایدہ بیلیر . عروضہ قارشی اُک بولک فائضی دہ بودر . ہجہ ہر شاعرک روحندن یکی ، ناعبدودن نملہر لایلیان عروض ایستہ محدودن نملری دار کوسندہ سیقیقشدیرمش ، خاجدن باشقہ ہیچ برس قبول ایتلا بستمہن . چونکہ ایدہمہن برطرزدر . آرتق بودرہجہ آشکار برحققہ قارشی کوز یوقی و حالاکور کورینہ مفرط عروض طرقدارانی ائیک ایچون انساندہ فصل بر ذہنیت اولمالی ، یونی تصورندن عاجزم . عروض

بہ سوکلوم یوکلوم یاشاسینا : اونی ، کون کورمش ، صاجلری آغارش برینہمن ، یاخود ، سوکیلی بر دادیز کی کوشہ میندہرینہ اوپور تالم ؛ آرہ سیرہ خاطرینی صورالم ، انجینیمین : کورور یوسکزیہ ، بعض افرطارک ارقاداشر کم عروسی یوسونون اورتادن قالدیرمق ، ہر موزہ نفل ائیک فکرندہ دکلر . چونکہ - ایلک مقالہمدہ سولہمد - بعضا بولک ، ریاک نلریندہ او قشامالی ز . بو ، بر دوقدر ماضیک دوقدر . قط او ریاک یاسل نلرندہ بارماقلمز چوق دولاشمالی ویک حیاتک یکی ، باکر حساری ، درین دیکر لری ترن ایدہ بیلہجک یکانہ آتہ قوشمالی ، اونی اصلاح ائیکہ چایشمالی ز . اوآت بولک دویکندن دھافرقل نفمہ لرجقار یور . یونی حس ایتیکرک یاقولاقلری یوق ، یاسن یتلری ... یکیک ایستہن ، بو ملکتندہ حقیقی صنعتی ، عصرلک شہید یہ فادار دوغورامادینی بولک ، صمیمی شعری آریان کنڈیلر ایچون اُسکیلک طرقدارلرینک حسن یتنہد لؤوم کورمہ یورم . کنڈیلر یور دکاری بولک نہایتندہ کی یارلاق ، کونلش یاچمی بیلیولر و ہر کون اوکا بر آز دہا یا فلاشیورلر . ملر صنعت یوسن صوکرہ دوقایق و کنڈیکلک میل قایلارینی دائما مستیزی بر لسان ایلہ قارشیلاقمندن کری دورمایان زوالیلری نہایت طرمانندہ قری عقلت کر . سیسندن ایندیرہجکدر . بز آرتق شمرندہ نہ شیراز لہمی ، نہ آندلس معمارینی کورمک ایستہ یورز . الہامیز تورکلکک سمانی ، تورکلکک روسی ، برکدہ کندی روحز اولاجقدر .

نہالہ نغری

S

بر ایضاح - کچن نسخہدہ کی مقالہمدہ مثال اولارق جناب شہاب الدین بکدن بر مصرع کوسترہ شدہ . مقالہک انتشارینی متعاقب تصادف ایتدیکم بررقیقک ترددی اوزونہ یو نقطہک توضیحہ لزوم کوردم . شولہک : جناب بیک مذکورہ مصرعندہ کی «ذیرج» کلہ سی ایچون رفیقہ امالہ نہ نامدر ، دیور . آتیق اوزمان ، مذکور کلدکن صوکرکاکن «کی» کلہ ساندہ «کیبی بی» شکلندہ شمرع بر امالہ ی تابع طولوتلی ایجاب ایدر . مصری رفیقک تقطی اوزدہ او قورسقی آتیدہ کی شکل میدانہ چیقار : سن برمہ ذیرجکہ بی بی یوکہلی یوردک معقول . فاعیل . فاعیل .

یورادہ کورولویورک «بی» نک بولوندوی ہجہ بر ساکندر . بناء علیہ او نقطہدہ مطلقا یا تونیہ ، یاخود امالہ ی مجبوریت حاصل اولویور ، یعنی ، بومصرعدہ «ذیرج» کی اوزاتیرسقی ، بالآخر نہ کچن اولسا امالہ سی جائز اولایان صرف تورکہ برکھنک ایتکی ہجہ سی دہ عینی صورتلہ اوزاتقی اقتضایدر ؛ بویاسہ لسانک شہوسنہ معابردر . «کی» کی طبیی صورتدہ